

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

KÖZLÖNYE

ERDŐ- ÉS FÖLDBIRTOKOSOK, ERDÉSZETI ÜGYEKKEL FOGLALKOZÓK
ÉS ERDŐTISZTEK SZÁMÁRA

Szerkeszti

BUND KÁROLY,

a F. J. r. l., egyesületi titkár.

1908. szeptember hó 1. XVII. FÜZET. XLVII-ik évfolyam.

Megjelenik minden hónap 1. és 15-ik napján.

Ára egy évre azok számára, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek nem tagjai, 16 kor. Az egylet azon alapító tagjainak, kik legalább 300 koronát alapítottak, ingyen jár, míg azoknak, kik ezen összegnél kevesebbet alapítottak, az illető alapítványi kamat beküldése mellett, ára 6 kor. Rendes tagoknak a 16 kor. évdíj fejében szintén ingyen küldetik meg.

Az Országos Erdészeti Egyesület időközönként megjelenő közérdekű kiadványai (népszerű erdészeti ismeretek téra stb.), valamint a hirdetések (állandó melléklet) és az időközönként a laphoz fűzött, műnyomópapíron készült képek az előfizetési ár fejében a lappal *ingyen* küldetnek meg.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST, V., Alkotmány-utca 6. szám.

(Telefon : 37—22)

A lapnak legkésőbb minden hónap 5. és 20. napjáig a t. egyesületi tagok vagy előfizetők kezéhez kell jutni. Ellenkező esetben posta-jegygyel „reclamatio” teendő.

“Pátria” irodalmi vállalat és nyomdai r.-t. nyomása Budapest, Üllői-ut 25.

Munkatársaink tájékozásául! Az „Erdészeti Lapok” közleményeik körébe fogadják az erdőgazdaság összes ágainak művelésére és ismertetésére szolgáló értekezéseket s a gazdálkodás gyakorlati alkalmazására vonatkozó bármilyen tudósításokat, valamint felvesszük az erdészetet közelről érdeklő s azzal mintegy rokoni kötelekben lévő vadászati ügyeket is.

Írói tiszteletdíj: Egy nyomtatott ivnyi eredeti értekezésért, mely a szerkesztőség részéről átdolgozást nem igényel 40—48 K., ha az átdolgozást igényel, avagy idegen nyelvből eszközölt szabatos fordításért 24—40 K., oly fordításért, mely átdolgozást igényel 16—24 K.

Munkatársaink tiszteletdíját a szerkesztőség az év végével küldi meg, kívánatra azonban előbb is.

Kérjük munkatársainkat, hogy dolgozataikat csak egyes félvekre, s ilyeneken is csak az egyik oldalra, törött alakban írják. A cikkekhez tartozó rajzokat sima, fehér papíron, lehetőleg kétszer olyan nagyságban kell készíteni, mint a milyen nagyságban azokat a szerző a lapba felvételni kívánja. Ugyanilyen mértékben nagyítva kell a rajzhoz tartozó felírásokat, betűket s egyéb jelzéseket is alkalmazni. Tiszta és szép másolatokat csak hasonlóan kidolgozott eredeti után lehet várni. *Kéziratok nem küldetnek vissza.*

Az Erdészeti Lapokban megjelenő közleményekről a szerkesztőség a nyomdai költségek megtérítése esetén *nyomatokat* is készített a szerzők számára. A nyomdai költség, boríték nélkül) 30 példány után 16 oldalas ivenként 7 K., 50 példány után 8, 100 példány után 10 K.

Borítékkal ellátva, a különlenyomatok előállítása 30 példánynál 3 K. 60 fill., 50 példánynál 4 K.-val, 100 példánynál 5 K.-val többbe kerül.

EGYESÜLETI HIRDETÉSEK.

Figyelmeztetés. Az egyesületi kiadványokból az egyesületi tagok *csak egy példányt* szerezhetvén meg *kedvezményes áron*, több példány megrendelése esetében a többi példány után a nem tagok számára megállapított ár küldendő be.

Az Országos Erdészeti Egyesületnél (Bpest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) a következő művek rendelhetők meg:

ERDÉSZETI LAPOK. Az Országos Erdészeti Egyesület közlönye. Szerkesztő *Bund Károly*. Előfizetési ára 1 évre 16 korona. Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. Mutatványszámok ingyenesen. Régi évfolyamok mérsékelt áron.

AZ ERDÉSZETI ZSEBNAPTÁR 1908. ÉVI (27.) ÉVFOLYAMA. Ára egyesületi tagoknak 2 K., másoknak 3 K. Áráat legczélszerűbb *45 f. postaköltséggel együtt előre beküldeni*, mert az utánvét aránytalanul drágítja a postaköltséget.

AZ ERDŐÓR vagy AZ ERDÉSZET ALAPVONALAI KÉRDÉSEKBEN ÉS FELELETEKBEN. Irta: Bedő Albert. VIII. kiadás, 1902. Ára 6 K. 6 ker. 55 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve és ajánlva küldetik.

AZ ERDŐRENDEZÉSTAN KÉZIKÖNYVE. Irta: bölcsészai Belházy Emil. Ára tagoknak 6 K., nem tagoknak 10 K.

ERDÉSZETI NÖVÉNYTAN. Irta: Fekete Lajos és Mágócsi-Dietz Sándor. I. kötet. Általános növénytan. Teljesen elfogyott. — II. kötet: Növényrendszertan. Részletes növénytan. Növényföldrajz. Ára tagoknak 12 K., nem tagoknak 18 K.

A TÖLGY ÉS TENYÉSZTÉSE. Irta: Fekete Lajos. Ára tagoknak és könyvkereskedőknek 4 K., másoknak 6 K. Kapható a szerzőnél is Selmeczbányán.

ERDEI FACSEMETÉK NEVELÉSE. Irta: Tomcsányi Gusztáv. Ára tagoknak 3 K., nem tagoknak 4 K.; 4 K. 45 fill. előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik.

ERDÉSZETI LAPOK

AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

XLVII. ÉVF.

KÖZLÖNYE

17. FÜZET.

KIADJA: AZ ORSZÁGOS ERDÉSZETI EGYESÜLET

Szerkeszti:

BUND KÁROLY

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én. * Előfizetési díj egy évre 16 korona.

Az Orsz. Erd. Egyes. oly alapító tagjai, kik legalább 300 kor. alapítványt tettek, valamint a rendes tagok is 16 kor. évi tagsági díj fejében, ingyen kapják. Azok az alapító tagok, kik 300 koronánál kevesebbet alapítottak, 6 kor. kedvezményes ártért járathatják.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, Lipótváros, Alkotmány-utca 6. sz., II. em.

* A lap irányával nem ellenkező hirdetések mérsékelt díjért közölhetnek. *

(Telefon: 37—22.)

Az állami erdőtiszték létszámrendezése.

Ebben a fontos ügyben legutóbbi számunk lezárta óta történeteket a következőkben foglalhatjuk röviden össze: Hivatalos téren fordulat történt annyiban, hogy a pénzügyminiszter értesülésünk szerint teljesen elutasító álláspontjából némileg engedett és az erdőtisztéket a bányászati tisztviselők mintájára a mellékjárandóságok megtartása mellett is bizonyos mérvű újabb létszámrendezésben kívánja részesíteni, amely azonban nem éri el az általános létszámrendezés mértékét. Az ezzel szemben elvont összeg *nagyobb* a mellékilletmények pénzbeli értékénél. Az általános arányoktól való eltérés főként az V. és VI., kisebb mértékben a VII. fizetési osztálynál mutatkozik, igen sérelmes ezen felül a XI. fizetési osztály fenntartása.

Ugy tudjuk, hogy a bányászati tisztviselők sem nyugodnak meg a dolgok illetén állásában, daczára annak, hogy fizetésüknek átlag 60⁰/₀-áig terjedő tantiemben részesülnek. Annál kevésbé nyugodhatnak bele az erdőtiszték, kiknek összes, tehermentesnek csak mintegy felerészben minősíthető mellékjárandóságuk a 300.000 K-t sem éri el, tehát a törzsfizetésnek alig 11—12⁰/₀-át teszi ki.

A földmivelésügyi miniszter ez ügyben tudtunkkal e sorok

írása idején még nem foglalt állást s így nem tudjuk, vajjon fenntartja-e ama eredeti álláspontját, hogy a fa- és földjárandóság tehermentes részében is megtartassék. Az erdőtiszti kar összességének érdeke nézetünk szerint végre tiszta helyzetet kíván, ha tehát csak a fa- és földjárandóság volna akadálya annak, hogy az általános létszámrendezés reá is kiterjesztessék, úgy ezt az akadályt kétségkívül el kell háritani az utóból. A jelen, még mindig nem egészen tisztázott helyzetben tehát úgy véljük, hogy amennyire hibás volna a földművelésügyi miniszter eddigi álláspontjával szemben a fa- és földjárandóságot előre felkinálni, annyira helytelen lenne az is, ha az erdőtiszti kar oly határozatot hozna, amely a mellékjárandóságokhoz való görcsös ragaszkodással volna egyértelmű és lehetetlenné tenné, hogy ezek értéke, mint alkudozási ellenérték szerepelhessen a tárgyalásoknál.

Az állami erdőtisztek gyűlésének eszméje elsőnek a zsarnóczai erdőhivatal személyzetének körében merült fel. Az innen kiindult kezdeményezés alapján a beszterczei m. kir. erdőigazgatóság tisztikara bocsátotta ki az alábbi felhívást a szeptember hóban tartandó erdőtiszti gyűlésre :

A beszterczei m. kir. erdőigazgatóság és állami erdőhivatal erdészeti tisztviselői folyó hó 9-én Beszterczén értekezletre gyűltek össze, hogy a zsarnóczai szaktársaknak a státuszrendezés ügyében hozott s a szaklapokban közölt határozata, illetve indítványa fölött tanácskozzanak.

Az értekezletre összegyűlt erdészeti tisztviselői kart mély aggodalommal tölti el az a hír, hogy a kormány az erdészeti tisztviselők fa- és földjárandóságát olyan számottevő mellékjárandóságnak tekintheti, amely alapul szolgálhat arra, hogy az egyenlő képesítésű állami tisztviselőknek egyenlő elvek szerint tervezett létszámberendezéséből az erdészeti tisztviselők kizárassanak.

A földművelésügyi miniszter urnak az államerdészeti tisztviselők iránti jóindulata némi megnyugtatósal szolgálhatna az aggasztó hírekkel szemben, de az erdészeket a multban oly sokszor ért mellőzés s főképpen a kormány elnökének, a képviselőház pénzügyi bizottságában tett, félre nem érthető kijelentése elegendő ok arra, hogy a helyzet tisztázására a szükséges lépések késedelem nélkül megtétesenek.

Ezért az értekezlet a zsarnóczai szaktársak határozatát helyesnek tartja, azt egész terjedelmében magáévá teszi s maga részéről is hangsúlyozni kívánja, hogy a főiskolai végzettséggel bíró államerdészeti tisztviselőknek a státuszrendezésből való kizárása olyan lealázó sérelem lenne, amely a tulnyomóan a perifériákon, leginkább kompakt nemzetiségi vidékeken kiválóan fontos közgazdasági és magyar nemzeti feladatot is teljesítő államerdészeti tisztviselői kart

végképp elkeseritené s azt a meggyőződést érlelné meg benne, hogy a sok helyen már a pusztulás veszélyének kitett erdővagyon megmentése és jövedelmezővé tételére a nehéz viszonyok között is lelkesedéssel törekvő fiatal erdészeti karnak fejlődését, nemes ambíciójának fokozását, tekintélyének a közvélemény előtt való emelését és megszilárdítását maga a kormány szükségesnek nem tartja.

Nem csupán egyéni érdek, de országos közgazdasági érdek teszi az erdészeti kar hazafias kötelességévé, hogy az eddigi türelmes szerénységgel egy pillanatra szakítva, egy akarattal, a régi kollegiális összetartással követelje a maga részére az állami tisztviselők sorában azt a helyet, amely főiskolai képzése és gyakorlati hivatásának fontosságánál fogva is méltán megilleti és amely nélkül a társadalomban és a közvéleményben sem küzdheti ki magának azt a tekintélyt, amelyre elvitázhatatlanul fontos nemzeti feladatának teljesítéséhez feltétlenül szüksége van.

Ha a kormány az államerdészeti tisztviselők tehermentesnek éppen nem mondható fa- és földjárandóságát olyan számbavehető jövedelemnek tekinti, amely a státuszrendezés előnyeiből az erdészeket kizárni alkalmas: úgy kész a beszercei erdőigazgatóság és állami erdőhivatal erdészeti tisztviselői kara az eddig is csak mellőzésünket elősegítő ezen járandóság tehermentes részéről a kilátásba helyezett státuszrendezésért cserében lemondani.

Ezt az egyhangu véleményt az értekezlet azon jelentéssel emeli határozattá, hogy azt tárgyalás, elfogadás és hasonló határozathozatal végett megküldi az összes állami erdőhatóságoknak és a földművelésügyi minisztérium erdészeti tisztviselőinek azzal az indítvánnyal, hogy a további teendők megbeszélése végett Budapesten az Országos Erdészeti Egyesület székházában folyó évi szeptember havában hívassék össze egy országos nagygyűlés, amelyen jelenjen meg minden szaktársunk, aki csak teheti, de minden erdőhatóság legkevesebb két taggal feltétlenül képviseltesse ott magát, mert kielégítő eredményt csak akkor várhatunk, ha a sérelmünk orvoslásán és jogos kívánságunk teljesítésén fáradozó illetékes tényezőket az országos gyűlés egyértelmű imponáns megnyilatkozása támogatja.

Az értekezlet legcélszerűbbnek tartja — s ezért indítványozza is, hogy mivel a minisztériumban levő szaktársainknak leginkább módjában van a nagygyűlésre legalkalmasabb idő megállapítása: vállalják magukra a nagygyűlés összehívásának feladatát azon kívánságunk figyelembe vételével, hogy az ügy sürgősségére való tekintettel a gyűlés szeptember havában feltétlenül megtartassék.

A beszercei m. kir. erdőigazgatóság és állami erdőhivatal erdészeti tisztviselői.

A felhívás utolsó szakaszában foglalt az a kívánság, hogy a mozgalom élére a minisztérium erdészeti személyzete álljon, közel fekvő okokból lehetetlen. Ily mozgalom csakis a vidékről indulhat ki és a külső tisztviselők köréből kell annak illetékes vezért keresni. A mai közlekedési viszonyok között a vidékről sem nehéz a mozgalmat intézni.

A besztercei tisztikar felhívása alapján a mozgalomhoz való csatlakozását tudatta a kolozsvári, máramarosi, ungvári és gödöllői kincstári erdőhatóságok tisztikara, mely azonban a fa- és földjárandóságot teherrel járó illetménynek tartja, amely a létszámrendezéssel kapcsolatba nem hozható.

Főfontosságú dolognak tartjuk, hogy a mozgalom mielőbb illetékes vezért nyerjen, aki körültekintéssel, de gyorsan szervezze az erdőtisztek tervbevett gyűlését, amely arra hivatott, hogy jogos kívánságaik kiküzdésében jelentős szerepet vigyen.

Felmerült az Országos Erdészeti Egyesület által tartandó rendkívüli közgyűlés eszméje is; ezuttal is, mint ezelőtt négy évvel *Márton Sándor* m. k. erdőmester tett erre vonatkozó indítványt. Az egyesület elnöksége azonban a fennforgó viszonyok mérlegelése alapján e kívánság teljesítését nem találta az ügy érdekében állónak. Amidőn ugyanis *Márton Sándor* indítványát m. hó 23-iki kelettel megtette, a besztercei tisztikar gyűlésre vonatkozó felhívását már kibocsátotta volt s nem lett volna czél-szerű ily körülmények között az állami erdőtisztek saját érdekeik megvédésére hivatott, természetszerű mozgalma mellett az Országos Erdészeti Egyesület közgyűlését is összehívni. A rendkívüli közgyűlés megtartásának továbbá az lett volna a következménye, hogy ezen időpontig, vagyis legalább szeptember közepéig az egyesület az erdőtisztek érdekében akcióba nem léphetett volna, nehogy a vezetőség a közgyűlés határozatának, bár csak apró részletkérdésben is, prejudikáljon.

A jelen helyzetben azonban az egyesület gyors közbelépése szükséges, amely az 1909. évi államkötségvetés minisztertanácsi tárgyalását is megelőzi. Tényleg gondoskodás történt, hogy az egyesület felterjesztése már szeptember első napjaiban rendeltetési helyére jusson. Az elnökség úgy véli az erdőtisztek ügyét legjobban előmozdíthatni, ha az egyesület felterjesztésével lehető gyorsan fordul a kormányhoz.

A létszámrendezés körüli mozgalom történetéhez tartozóan még azt tartjuk felemlitendőnek, hogy a Magyar Hírlap m. hó 20-án megjelent száma kimerítően foglalkozik az erdőtisztek ügyével.